

Windt Szandra¹

Emberkereskedelem és a (közösségi) rendőrség

Kedves Zsolt!

A tanulmánykötetében írni nagyon nagy megtiszteltetés, olyan sok dolog jut eszembe, ami kapcsolódási pont volt közöttünk, hogy nehéz volt kiválasztani, miről is írjak most. Két dologról szólnék, amelyek látszólag távol állnak egymástól, azonban egyrészt mindketten részesei voltunk érintőlegesen mindkettőnek, másrészt fontosnak tartom, hogy más is értse, lássa az összefüggést, még ha egyáltalán nem egyértelmű elsőre, akkor is.

Az alábbi ügy kapcsán merült fel bennem, hogy szóljak a rendőrség teendőiről az emberkereskedelemmel kapcsolatban.

„2016. és 2017. évben N. G. és élettársa K. M. T-n laktak öt gyermekükkel, köztük K. R., 2003. augusztus 4. napján született sértettel. 2016 novemberében N. G. megbeszélte K. J.-val, hogy szexuális vágyának kielégítése végett hétvégenként pénzért elviheti K. R. -t. K. J. 2016. november végétől hétvégenként személygépkocsijával megjelent N. G. házánál, és néhány órára magával vitte a sértettet a T. külterületén található ingatlanába, hogy vele szexuális cselekményeket végezzen. A sértett nem akart elmenni K. J.-val, gyakran sírva tiltakozott, de az apja agresszív magatartása miatt kénytelen volt engedelmessé válni. Előfordult, hogy amikor a kislány megmakkasztotta magát, N. G. a ház előtt megpofozta, és K. J. gépkocsijához lökdöste, majd oda betuszkolta. N. G. K. R.-t akkor is megpofozta, amikor a kislány visszavitele után K. J. panaszkodott, hogy R. nem tette azt, amit ő akart. K. J. R.-t 2017 júniusáig vitte el heti gyakorisággal addig, míg végül R. a rokonaihoz menekült.”²

In memoriam közösségi rendészeti projekt

A közösségi rendészettel kapcsolatban még 2011-ben megkeresték Zsoltot és engem, hogy a Svájci Alap keretein belül Magyarországon egy kísérleti közösségi rendészeti projektről értékelést készítsünk. Ennyi év után már talán nem titok, hogy mindketten bírálói voltunk a beadott pályázati anyagnak, és mind-

¹ Tudományos főmunkatárs, Országos Kriminológiai Intézet. Kapcsolat: windt@okri.hu.

² Kecskeméti Törvényszék 2.B.218/2019/45. számú ítélete alapján.

ketten támogattuk azt, és fájóan hiányzik, hogy a megvalósulást nem követte a program fenntartása, a tapasztalatok átvétele.

A közösségi rendészet filozófiája (*community policing*) egy más szemléletű, szolgáltató rendőrséget jelent.³ Zsolt *A rendőrségi bűnmegelőzés közösségi rendészet* című tanulmányában azt írja:

„A közösségi rendészet (*community policing*) nem egyszerűen a megelőzésre fókuszál a megtorlás helyett, hanem a társadalmi folyamatokba való proaktív beavatkozást ambicionálja, ezzel tulajdonképpen a bűnözési félelem csökkentésének intézményévé válik. Nem elégszik meg a lakossági jelzésekre való reagálással; törekszik megismerni a normasértések háttérében meghúzódó problematikus életviszonyokat, sőt részt vesz azok kedvező alakításában is. Fokozott a társadalom előtti felelőssége, törődik az emberekkel és jogaikkal, az országlakókkal és a közösség intézményeivel kölcsönös együttműködést valósít meg. Nem csak a lakosság van befolyással a rendészetre, a rendészet visszahat a közösségre: rámutat a felelősségükre, hibás gyakorlatukra és ezzel polgári aktivitást hív elő a biztonsági helyzet javítására.”⁴

Ezek jelenléte mind megelőzhette volna azt, hogy az idézett ügyben írt sértett kislányt hónapokon keresztül szexuális cselekményekre felhasználják. Sőt, a sértett kislány nővérével kapcsolatban is felmerült ennek a gyanúja, de az nem képezte az eljárás tárgyát.

A közösségi rendészet modelljében a rendészet és a lakosság közötti partnerség és kommunikáció a kiindulási alap. „A rendészet tevékenysége nem korlátozódik az aktuális veszélyek elhárítására és a bűnüldözésre, hanem a bűnözést, a rendet teljes beágyazottságában szemléli, tehát a település más szociális problémáival együtt.”⁵

A közösségi bűnmegelőzés során elmosódnak a bűnmegelőzés, illetve a társadalom- és szociálpolitikai jellegű beavatkozások határai, mégis ebben a helyi rendészetnek is szerepet kell vállalnia: az emberek biztonságérzetét növeli, ha rendőröket látnak az utcán, ha az a rendőr ismeri a környéket, az ott lakókat, magyarul ő a közösség rendőre: a helyi bűncselekmények, az antiszociális visel-

³ Windt Szandra: Rendészeti modellek az emberkereskedelem elleni fellépés elősegítésében. In Hautzinger Zoltán (szerk.): *A migráció bűnügyi hatásai*. Budapest, MRTT Migrációs Tagozat, 2016. 159–164; Lásd még Discover Policing: *What is community policing?* Online: www.discoverpolicing.org/explore-the-field/what-is-community-policing.

⁴ Németh Zsolt: A rendőrségi bűnmegelőzés közösségi rendészet. In Borbíró Andrea – Inzelt Éva – Kerezsi Klára – Lévy Miklós – Podoletz Léna (szerk.): *A büntető hatalom korlátainak megtartása: a büntetés mint végső eszköz. Tanulmányok Gönczöl Katalin tiszteletére*. Budapest, ELTE Eötvös, 2014. 383.

⁵ Berei Róbert: A közösségi rendészet gondolkodásmód alkalmazására irányuló törekvések az 1990-es évek második felében Magyarországon. *Themis*, 2018. június 9.

kedés jelenségeinek felszámolásán dolgozik a lakossággal együtt.⁶ A közösségi rendészet filozófiájának hazánkban történő elterjedése, a többek között svájci példát követő megvalósítása éppen ezt szolgálta volna, és égető szükség lenne rá.⁷ Ez különösen igaz a családon belüli erőszak esetei mellett a (gyermekek) szexuális és a munkacélú kizsákmányolás során is.⁸ Azokban az esetekben, ahol a sértett nem mer, nem tud a hatóságokhoz fordulni segítségért, ahol a közösség tagjai, a szomszédok, a tanárok stb. láthatnak jeleket, amelyek arra utalnak, hogy bűncselekmény zajlik a négy fal között. A bemutatott ügyben az anya bűnösségét is megállapította a bíróság, valószínűleg az anyát is bántalmazta az apa, aki félelemből nem védte meg a lányát.

Az emberkereskedelem esetében tipikusan a reagáló rendőrség érvényesül a jelenlegi gyakorlat alapján, Orsini szerint azonban igenis lehet és kell is a proaktív szemléletet alkalmazni ezekben az ügyekben, ezek többek között:

- információ összegyűjtése;
- információ megosztása;
- a térfigyelő kamerák által rögzítettek elemzése;
- a folyamatos monitoring;
- az együttműködő tanúk „kiaknázása”.⁹

A közösségi rendészet mellett számos rendészeti modell áll rendelkezésre a nemzetközi gyakorlatban az emberkereskedelem felszámolása érdekében (például a *predictive* vagy az *intelligence-led policing*). Kiemelendő a *problémaorientált rendészet* (POP) modellje is, amely a bűncselekmények és más jogsértések helyett/mellett az azokat előidéző problémákra (is) fókuszál, az egyes esetek helyett a hasonló esetek alkotta problémákra és a közös gyökereire. A probléma ebben az értelemben a hasonló bűncselekmények/jelenségek összességét jelenti. A POP újítása a korábbi rendőrségi megközelítéshez képest az volt, hogy a negatív egyedi jelenségekre történő közvetlen reagálás (nyomozások, razziák, fokozott járőrözés) mellett figyelmet fordítottak a bűncselekmények *okaira* is.¹⁰ Ezen rendészeti modellek, stratégiák a hazai emberkereskedelem elleni fellépés során sok hasznot hoznának.

⁶ Windt Szandra: Közösségi tervezéssel a biztonságos terekért. *Belügyi Szemle*, 67. (2019), 9. 83–84.

⁷ Christián László: Egy feledésbe merülő közösségi rendészeti modellkísérlet margójára. In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): *Gondolatok a rendészettudományról*. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság, 2019. 79–88.

⁸ Windt Szandra: Az emberkereskedelem és a családon belüli erőszak – hasonlóságok és különbségek. *Belügyi Szemle*, 68. (2020c), 6. 105–117.

⁹ Bradley W. Orsini: Law enforcement considerations. In Mary C. Burke (szerk.): *Human trafficking. Interdisciplinary perspectives*. New York, Routledge, 2013. 199; a rendészeti modellek alkalmazásáról lásd Windt (2016): i. m.

¹⁰ Szabó Henrik – Windt Szandra: A problémaorientált rendészet szerepe az ismételt áldozattá válás megelőzésében. *Magyar Rendészet*, 13. (2013), 2. 151–166.

Emberkereskedelem – cigányság – rendőrség

A kizsákmányolás kifejezése jobban kifejezi a jelenséget, mint az emberpiacra utaló (és azóta ettől nehezen elrugaszkodó) emberkereskedelem. Ezen jelenségben belül a szexuális kizsákmányolás rendkívül „népszerű”, a szervezett bűnözés egyik sikerágazataként aposztrofálják, amely hazánkban is jelen van és nem csupán a határon átnyúló jelleg a jellemző. A gyermekek (18 év alattiak) szexuális kizsákmányolásának elszaporodása különösen figyelemfelkeltő tendencia, bár korántsem új jelenség, annak kibertérben történő térnyerése az utóbbi évek digitális devianciáinak jelentős részét teszi ki, s a Covid-19-járvány idején még inkább megerősödött. Egyes adatok szerint *minden ötödik* gyermek szexuális kizsákmányolás áldozatává vált Európában, ami egy aggasztó szám, véleményem szerint.¹¹

Az Europol 2018-ban megjelent helyzetjelentése szerint a gyermekek szexuális kizsákmányolásának „egyik legkomolyabb aspektusa a *szülők szerepe*. Az Europol rendszeresen kap információkat, amelyek azokról a gyermekekről szólnak, akiket a szüleik eladtak a bűnszervezeteknek, mivel a bűnözők kihasználják a családok szegénységét. Más esetekben a szülők maguk is részt vesznek az emberkereskedelemben és saját gyermekeik kizsákmányolásában.”¹²

A bevezetőben bemutatott ügyben is éppen ez történt. Nagyon fontos ezt is ismerni a gyermekek szexuális kizsákmányolásának jelenségekor, hogy bizony sok esetben a szülő aktívan részt vesz a kizsákmányolásban, ezekben az esetekben a sértett önkéntessége szinte teljesen kizárható. (Ugyanakkor a gyermekotthonok, lakásotthonok falai között zajló, onnan elszökő fiatalok, illetve általában véve a 18 év alatti sértettek esetében sem merülhet fel az önkéntesség kérdése: a 2011/36/ EU irányelv alapján egyértelműen el kell ezt vetni.)

Sajnálatos módon a hazai cigányság mind az elkövetői, mind az áldozati oldalon érintettje az emberkereskedelem jelenségének.

„Kevés számadat áll rendelkezésre a közép- és kelet-európai roma nőket érintő emberkereskedelemtől, és szexuális kizsákmányolásról, noha számos emberkereskedelemtől szóló jelentés kiemelte azt a tényt, hogy a kisebbségi csoportokat, különösen a roma közösségeket (Európa-szerte), illetve a gyermekotthonokban felnövő lányokat (akik

¹¹ Windt Szandra: A gyermekek szexuális kizsákmányolásáról. *Ügyészségi Szemle*, 5. (2020b), 4. 42–53.

¹² *Criminal networks involved in the trafficking and exploitation of under-age victims in the European Union*. Online: www.europol.europa.eu/publications-documents/criminal-networks-involved-in-trafficking-and-exploitation-of-underage-victims-in-eu, 8. (kiemelések: W. Sz.); *Szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek a sajátjuktól eltérő uniós tagállamban – Útmutató az emberkereskedelem áldozataira fókuszáló gyermekvédelem erősítéséhez*. Online: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-children-deprived-of-parental-care_hu.pdf.

között Kelet-Közép-Európában felülreprezentáltak a roma gyermekek) különösen veszélyezteti ez az emberijog-sértés.¹³

Ez az a kérdés, amelyről szemérmesen keveset beszélünk, holott „nőjogi szervezetek szerint az amszterdami prostituáltak 25–30%-a, illetve a zürichi utcai prostituáltak 98–99%-a magyar állampolgár, akik közül 80–85% roma származású. Nagy részük feltételezhetően emberkereskedelem, illetve kizsákmányolás áldozata. Ez a jelenség a keveset tárgyalt témák közé tartozik még a roma női aktivisták körében is.”¹⁴

A *Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030* című dokumentum tervezetében is kiemelik, hogy komoly kihívás a hátrányos helyzetű fiatalokat érintően emberkereskedelem és a prostitúció visszaszorítása,¹⁵ sőt külön fejezet szól az emberkereskedelemtől.¹⁶

A rendőrség és a cigányság együttműködésén mindenképpen van mit javítani, erről Zsolt is írt,¹⁷ a korábban említett partnerség különösen fontos (lenne).¹⁸ A fent bemutatott ügyben a kislány és a családja már a gyermekvédelem látókörében volt, cigány kisebbséghez tartozásukra az iratban több helyen is utalnak. A szexuális kizsákmányolás mégis rendszeresen folytatódott, az csak a cigány utcabizalmi hálózat helyi tagjának feljelentése és kitartása miatt derült ki.

Egy új jogintézményről

Egy emberkereskedelmes ügy kapcsán írt tanulmányban szólnunk arról, hogy a gyermekotthonból elszökött *sértettek* vagy a saját apja által eladott kislány a gyermekvédelem látóköréből sajnálatos módon kerültek ki. Az ő pszichikai (és nem melleleg fizikai) állapotuknak megfelelő kezelésük és általában a segítő szervezetek bevonása fájóan hiányzott. Ott a legfiatalabb sértett az elkövetéskor 13 éves volt, a saját apja adta el a bűnszervezet fejének, majd az őt ért szexuális és fizikai bántalmazások következtében pszichiátriai kezelésre szorult. Az ügyben szereplő sértetteket az alatt a közel tíz év alatt számos esetben a rendőrök szabálysértési eljárás alá vonták, így a rendőrség tudta, hogy azon a területen tiltott prostitúciós tevékenységet folytatnak ezek a – sok esetben – 18 év alatti

¹³ *Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.* 2014, 29.

¹⁴ *Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.* 2014, 30.

¹⁵ *Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030*, 60.

¹⁶ *Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030*, 76–80.

¹⁷ Németh Zsolt: Rendőrség és cigányság: esélyek, lehetőségek, veszélyek. In Madai Sándor – Pallagi Anikó – Polt Péter (szerk.): *Sic itur ad astra. Ünnepi kötet a 70 éves Blaskó Béla tiszteletére.* Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2020a. 383–391.

¹⁸ Lásd erről még Kazarján Annie – Kirs Eszter: *A romákat érő diszkrimináció a magyar büntető igazságszolgáltatásban.* Budapest, Magyar Helsinki Bizottság, 2020.

„elkövetők”, akikkel szemben az akkor hatályos jogszabályoknak megfelelően járt el a rendőrség.¹⁹

2020-ra azonban rendkívül fontos előrelépés történt: a szabálysértési törvény büntethetőséget kizáró okként szabályozza azt az esetet, amikor a szexuális szolgáltatásra felajánlkozó személy a 18. életévét nem töltötte be. Ezzel a rendőrség egyébként sem kicsi felelőssége, szerepe tovább erősödött, amelyhez további szemléletváltásra van szükség.²⁰

Fontos lépés volt 2019-ben, hogy az ORFK Bűnügyi Osztályán, valamint az összes megyei főkapitányságon is emberkereskedelem elleni szakvonalvezetőt neveztek ki. Emellett egy 2020. július 1-jén hatályba lépett új jogintézmény a közrendvédelmi szakterületen dolgozó rendőrök számára is adott új feladatot az emberkereskedelemmel kapcsolatban. Emiatt az ő képzésük, érzékenyítésük, a jelenség összetettségével kapcsolatos ismereteik bővítése rendkívül fontos.

A 18 év alatti gyermek – a korábbi szabályozástól eltérően – nem vonható eljárás alá szabálysértés elkövetőjeként, hanem *emberkereskedelem feltételezett áldozataként* kerül a *rendőrség* látókörébe, akit védelme érdekében a *rendőrség* a kijelölt speciális gyermekotthonban helyez el, illetve a korábban már ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett kiskorút speciális gyermekotthonba szállítja. A jogszabályváltozás egyértelművé teszi a védelem szükségességét nemcsak a büntetőeljárásban az áldozat speciális szükségleteihez igazodó különleges bánásmóddhoz kapcsolódó intézkedések alkalmazásával, hanem az emberkereskedelem feltételezett áldozata vonatkozásában is. A potenciális áldozat védelme érdekében végrehajtandó intézkedés nem pusztán a kiskorú elhelyezésének kötelezettségét jelenti, hanem annak megállapítása vagy kizárása is a rendőrség feladata, hogy a gyermek sérelmére követtek-e el jogsértést.²¹ Ehhez azonban szükséges a rendészeti feladatokat ellátó állomány képzése (is), a szexuális kizsákmányolás jelenségének, a traumatizált áldozatok kihallgatása módszereinek (stb.) ismerete, ami a szabályozás bevezetése előtt nem történt meg.

Az általános védelmi intézkedés bevezetése után, a gyermek speciális gyermekotthonba helyezését követően a kiskorú helyzetéhez, egyedi igényeihez igazodó, eredményes védelmi-segítő intézkedések végrehajtásával a rendőrség mellett a gyámhatóságok és az őket ellátó gyermekvédelmi intézmények feladatköre is bővült (a 2020. évi V. törvény 3. §-a alapján a Gyvt. X. fejezet 76/B. §).²² 2020. október 28-án a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal online ülésén az EMMI képviselője arról tájékoztatta a résztvevőket,

¹⁹ Balogh Krisztina – Huszár Julianna – Windt Szandra: Büntetés helyett védelem – egy emberkereskedelmi ügy alapján. *Ügyészek Lapja*, 27. (2020), 4–5. 23.

²⁰ *TIP Report 2020*. Online: www.state.gov/wp-content/uploads/2020/06/2020-TIP-Report-Complete-062420-FINAL.pdf.

²¹ Balogh et al. (2020): i. m. 23.

²² Balogh et al. (2020): i. m. 23.

hogy *egy* esetben fordult elő a védelmi intézkedés a bevezetése óta. A gyakorlat megfelelő és egységes kialakítása érdekében munkacsoportot állítottak fel, ahol az ORFK és a Belügyminisztérium is képviselteti magát.

Zárszó

Az emberkereskedelem elleni fellépés során a felderítés, az eset a hatóságok tudomására jutása az egyik legfontosabb. Az OKRI-ban végzett kutatások alapján elmondható, hogy sok esetben a lakosság igenis jelzést tesz,²³ amely rendkívül sok információval szolgál. Ugyanakkor egyértelmű, hogy a szexuális (és a munka) célú kizsákmányolás cselekményeit magában foglaló büntetőeljárások „bizonyítékszegények”, a személyi bizonyítékok, azon belül is csupán a sértetti vallomások állnak rendelkezésre. Az, hogy a sértett mennyire együttműködő, attól is függ, hogy milyen légkörben zajlik az első kihallgatása. Ez az eljáró rendőrök felkészültségén, érzékenységén (is) múlik.

Az ügyek számának növekedése az egyik legfontosabb nemzetközi elvárás hazánkkal szemben (is). Ehhez a közösség erősítése, a helyi közösségi információ-áramlás, az odafigyelés is jelentősen hozzájárulna. Ebben viszont a rendőrségnek is szerepe van, ahogy abban is, hogy a rendészeti modelleket alkalmazza, a proaktivitást erősítse ezekben az ügyekben.

A bemutatott esethez hasonló sok (van) lehet napjainkban, a környezetünkben, körülöttünk. A gyermekek és sértettek védelme érdekében szükséges többek között az állományt képezni, érzékenyíteni, a felderítés módjait átalakítani, a közösségi rendszert eszközeit és nem utolsósorban a cigány utcabizalmi rendszer országos elterjesztését, a rendőrség és a cigányság kapcsolatának erősítését szorgalmazni.

2020 februárjában találkoztunk Zsolttal, a Magyar Kriminológiai Társaság ülésén az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, amelynek címe *Lehetőségek és kihívások az emberkereskedelem áldozatainak segítésére a gyermekvédelemben* volt. Nem véletlen, hiszen „gyermekvédő rendőrnek” vallotta magát egy helyütt Zsolt, valamint megfogalmazta azt, hogy azért „vannak hivatások, köztük a rendőré, hogy másokkal együttműködve segítsenek”.²⁴ Még több gyermekvédő felnőttre és nem utolsósorban (felkészült) rendőrré van szükségünk.

Jó szelet! Isten éltesse sokáig!

²³ Windt Szandra: Az emberkereskedelem és a kényszermunka jellemzői egy empirikus vizsgálat alapján. In Vókó György (szerk.): *Kriminológiai Tanulmányok 57*. Budapest, OKRI, 2020a. 192–215.

²⁴ Németh Zsolt: Szigorúan, következetesen, de az emberség, sőt a szeretet hangján - a bűnelkövető gyermekekkel való bánásmódról. In Gulyásné Kovács Erzsébet – Hatvani Erzsébet – Szarka Attila (szerk.): *Ferenczi György emlékkötet*. Pécs, SZIME – Ferenczi György Alapítvány, 2020b. 130.

Irodalomjegyzék

- Balogh Krisztina – Huszár Julianna – Windt Szandra: Büntetés helyett védelem – egy emberkereskedelmes ügy alapján. *Ügyészek Lapja*, 27. (2020), 4–5. 19–34.
- Berei Róbert: A közösségi rendőrségi gondolkodásmód alkalmazására irányuló törekvések az 1990-es évek második felében Magyarországon. *Themis*, 2018. június, 5–38.
- Christián László: Egy feledésbe merülő közösségi rendészeti modellkísérlet margójára. In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): *Gondolatok a rendészettudományról*. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság, 2019. 79–88.
- Kazarján Annie – Kirs Eszter: *A romákat érő diszkrimináció a magyar büntető igazságszolgáltatásban*. Budapest, Magyar Helsinki Bizottság, 2020.
- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 tervezet* (2020). Online: <http://romagov.hu/magyar-nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia-2030-tervezet>
- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. Tartósan rászoruló – Szegény családban élő gyermekek – Romák (2011–2020)* (2014). Online: www.ilo.org/dyn/youthpol/es/equest.fileutils.dochandle?p_uploaded_file_id=622
- Németh Zsolt: A rendőrségi bűnmegelőzés közösségi rendszet. In Borbíró Andrea – Inzelt Éva – Kerezi Klára – Lévay Miklós – Podoletz Léna (szerk.): *A büntető hatalom korlátainak megtartása: a büntetés mint végső eszköz. Tanulmányok Gönczöl Katalin tiszteletére*. Budapest, ELTE Eötvös, 2014. 379–389.
- Németh Zsolt: Rendőrség és cigányság: esélyek, lehetőségek, veszélyek. In Madai Sándor – Pallagi Anikó – Polt Péter (szerk.): *Sic itur ad astra. Ünnepi kötet a 70 éves Blaskó Béla tiszteletére*. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2020a. 383–391.
- Németh Zsolt: Szigorúan, következetesen, de az emberség, sőt a szeretet hangján – a bűnelkövető gyermekekkel való bánásmódról. In Gulyásné Kovács Erzsébet – Hatvani Erzsébet – Szarka Attila (szerk.): *Ferenczi György emlékkötet*. Pécs, SZIME – Ferenczi György Alapítvány, 2020b. 129–140.
- Orsini, Bradley W.: Law enforcement considerations. In Mary C. Burke (szerk.): *Human trafficking. Interdisciplinary perspectives*. New York, Routledge, 2013. 185–204.
- Szabó Henrik – Windt Szandra: A problémaorientált rendszet szerepe az ismételt áldozattá válás megelőzésében. *Magyar Rendészet*, 13. (2013), 2. 151–166.
- Windt Szandra: Rendészeti modellek az emberkereskedelem elleni fellépés elősegítésében. In Hautzinger Zoltán (szerk.): *A migráció bűnügyi hatásai*. Budapest, MRTT Migrációs Tagozat, 2016. 151–165.
- Windt Szandra: Közösségi tervezéssel a biztonságos terekért. *Belügyi Szemle*, 67. (2019), 9. 83–95. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2019.9.5>
- Windt Szandra: Az emberkereskedelem és a kényszermunka jellemzői egy empirikus vizsgálat alapján. In Vókó György (szerk.): *Kriminológiai Tanulmányok 57*. Budapest, OKRI, 2020a. 192–215.
- Windt Szandra: A gyermekek szexuális kizsákmányolásáról. *Ügyészei Szemle*, 5. (2020b), 4. 42–53.
- Windt Szandra: Az emberkereskedelem és a családon belüli erőszak – hasonlóságok és különbségek. *Belügyi Szemle*, 68. (2020c), 6. 105–117. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.12.5>